

Renașterea și Umanismul

1. Umanismul Erudit

Umanismul și Renașterea s-au manifestat, mai întâi în Peninsula Italică, apoi și în alte regiuni ale Europei. În Peninsula Italică, au fost favorizate de:

- dezvoltarea economică a orașelor italiene,
- sprijinirea artiștilor cu fonduri, de oamenii bogați, precum familia **Medici**, la Florența;
- redescoperirea unor texte și valori ale Antichității.

Difuzarea ideilor umaniste s-a realizat datorită:

- apariției tiparului cu litere mobile, inventat de **Gutenberg**;
- înființării unor biblioteci;
- scrierii lucrărilor literare și științifice în limbile vorbite de popor.

Umaniștii își doreau formarea unor buni cetățeni, întreprinzători (umanismul civic) și a unor oameni cultivate (umanismul critic și erudit). Principalii reprezentanți ai Umanismului italian au fost:

- **Dante Alighieri** (a scris *Divina comedie*);
- **Francesco Petrarca** (a scris despre istoria Romei, în *Despre bărbați iluștri*);
- **Niccolo Machiavelli** (a dat sfaturi oamenilor politici, în lucrarea *Principele*);
- **Giovanni Boccaccio** (în *Decameronul*, a înfățișat realitățile societății de la Florența).

2. Renașterea artistică

Arhitectura

- stilul arhitectural renașcentist s-a născut în Toscana, la Florența;
- acest stil este exemplificat cel mai bine de *Catedrala Santa Maria del Fiore (Domul din Florența)*: arhitectul **Giotto** a construit clopotnița (campanilla), iar **Brunelleschi** a proiectat cupola;
- cel mai important monument religios al Renașterii este catedrala *Sfântul Petru din Roma*, la care au contribuit toți marii arhitecți ai vremii, între care **Bramante**, **Giuliano da Sangallo** și **Michelangelo Buonarroti**.
- arhitectura civilă s-a transformat, depășind-o pentru prima oară în importanță pe cea religioasă; exemple sunt primăriile (*Palatul Signoriei* din Florența, *Palatul dogilor* din Veneția), piețele publice, reședințe ale magistraților (*Palatul Bargello*), dar și locuințe private;
- palatele (*Palatul Pitti*, *Palatul Strozzi*) impresionează prin dimensiune, simplitate și austeritatea fațadelor.

Sculptura

- dintre toate domeniile artei, sculptura a fost cea mai influențată de Antichitate;
- ea s-a desprins de arhitectură, redevenind o artă de sine stătătoare, reprezentând *frumusețea, măreția și perfecțiunea corpului omenesc*;

- pentru a-l reprezenta, artiștii au redescoperit nudul, dar și alte genuri specifice Antichității romane, cum ar fi bustul-portret, medalia și statuia ecvestră;
- exemple: **Michelangelo** – *David*, *Moise*, *Pieta*.
- **Donatello** – *David* (bronz).

Pictura

- compozițiile renaștentiste au devenit clare și au respectat proporționalitatea naturii;
- s-a folosit pentru prima dată perspectiva liniară, desenul anatomic și racursiul;
- **Mantegna** a folosit pentru prima dată racursiul în redarea corpului uman în opera *Coborârea de pe cruce*;
- în picturile iconografice personajele sunt plasate în decor, iar gesturile sunt firești;
- se impune portretul, fizionomiile fiind astfel individualizate;
- au existat mai multe școli de pictură:

florentină: **Massacio** (*Madonna cu pruncul și Sfânta Ana*), **Boticelli** (*Primăvara*);

venețiană: **Bellini** (*Schimbarea la față*), **Tiziano** (*Bachus și Ariadna*);

milaneză: **Leonardo da Vinci** (*Cina cea de Taină*, *Gioconda*);

romană: **Michelangelo** (interiorul *Capetei Sixtine*), **Rafael Sanzio** (*Școala din Atena*).

Sursa:

Cristan Vornicu, Magda Stan, *Istoria de nota 10*, Editura Cd Press, 2010, București, p. 96-97.

. <https://materialedeistorie.wordpress.com/>

RENAȘTEREA ȘI UMANISMUL

- fișă de lucru -

I. Citește documentul de mai jos, apoi răspunde cerințelor:

Michelangelo a sculptat o statuie din marmură, care îl înfățișa pe regele David tânăr, cu o praștie în mână, fiindcă a vrut să arate că așa cum acesta își apărase poporul și îl cârmuise cu dreptate, tot astfel și cei care conduceau orașul ar fi trebuit să îl apere și să îl conducă fără strâmbătate. Se poate spune că statuia lui David a fost adusă de Michelangelo la perfecțiune în privința proporției și frumuseții.

(după Giorgio Vasari, Viețile pictorilor, sculptorilor și arhitecților)

1. Menționează cauza pentru care Michelangelo l-a sculptat pe David cu praștia în mână.

.....

2. Precizează, pe baza textului, rolul pe care trebuia să îl aibă conducătorii orașului.

.....

3. Numește o altă sculptură sau pictură realizată de Michelangelo.

.....

II. Precizează numele capodoperelor alăturate și al autorilor acestora

III. Menționează două caracteristici ale capodoperelor de mai sus, care te determină să le încadrezi în curentul renescentist.

.....

.....